



SOUTERRAIN Listopad 2018

„Sto let sem, sto let tam“

byla závěrečná slova kázání synodního seniora na Pernštýnském náměstí v Pardubicích, která zněla při bohoslužbách ke 100. výročí sjednocení ČCE. Neměla by smysl, kdyby před tím nezaznělo: „Vše se nakonec milí přátelé točí kolem dostatku lásky v tomto světě. Přijíme ji od Boha i od lidí, žijme ji, rozdávejme ji. Na tom záleží“. Ani toto by nemělo větší smysl, kdybychom neznali slova předchozí. Přečtěte si celé kázání uvnitř. A zvláště pak vy, kteří jste se do Pardubic vypravit nemohli, protože to byla jediná společná chvíle, kdy naše církev jako celek toto slavné výročí slavila. Následovat bude již jen komorní setkání v prosinci, blízko samotnému výročí, kterého se budou účastnit pouze pozvaní – za sbory kurátoři a faráři.

Významné výročí má navádět církve k pohledu dopředu, nikoli pouze ke vzpomínkám. Takové – do budoucna hledící – bylo shromáždění církve v neděli 21.10. v Ústí nad Labem, při kterém bylo ordinováno ke službě kazatelské osm bratří a sester farářů a farárek. Tzv. „červený kostel“ (nádherná cihlová stavba po sudetských Němcích) praskal ve švech, sjelo se i dostatek farářů v talárech (to už nebývá úplně zvykem – nejvzdálenější z východního Slovenska, já zahlédl br. Janču z Orlové, což je také kus světa), ordinovaní kolegové byli šikovní a plni elánu. O místním ústeckém nově nastoupivším bratru zazněla informace, že po měsíci působení účast na bohoslužbách z počtu pěti stoupla na patnáct.

Večer jsem dokoukal druhý díl filmu o Rašínovi. Mrazilo mě při představě, jak složitě a v nebezpečí se rodila naše republika, náš domov. Máme ho za svůj (kde domov můj?), za samozřejmý. Říkal jsem si, že v současné době je nejvíc tento náš domov ohrožen naším vlastním pohodlím. Volby nějak dopadly ... a dejte mi na čtyři roky pokoj ...

Obsah čísla:

1-„Sto let sem, sto let tam“ | 2-Výtah z jednání staršovstva | 3-Slovo ke 100 letům republiky | 4-100. výročí konce 1. světové války | 4-Ohlédnutí za oslavami 100 let ČCE v Pardubicích | 6-Radujme se vždy společně | 8-Bohoslužby k 100. výročí sjednocení ČCE | 10-O projektu „Truhlářská“ | 11-Noticka | 13-Ještě o legionářích, také v Dejvicích | 14-Upoutávka | 14-Kongo | 15-Daniel Henych, 5. díl | 17-Kandidáti do staršovstva | 18-Ordinace nových kazatelů 21. října v Ústí n. L. | 20-Kalendář na listopad 2018

Se stoletým výročím je spojeno množství nejrůznějších akcí. Synodní rada poslala dva dopisy – jeden k ukončení 1. světové války, druhý ke stému výročí republiky. Přečtěte si oba.

Unikátním počinem k výročí je vydání Česko-slovenské Bible. Jde o první a jediné vydání české a slovenské Bible v jednom svazku. Kniha je velmi vhodná pro samostatné čtení každého z překladů, například ve smíšených česko-slovenských rodinách, sborech či při rozmanitých kulturních akcích. Je připomínkou faktu, že jsme před sto lety byli jiným státem než dnes; a že navzdory rozdělení, jsou osudy a životy jednotlivců mnohem víc propojeny, než dokážou být státy.

Naše všelijaká osobní pouta byla narušena také úmrtím emeritního synodního seniora br. Pavla Smetany, s nímž jsme se nedávno rozloučili. Krásné skutečné shromáždění bylo křesťanské – tedy vyhlíželo kupředu. Přesně tam, kam by měly směřovat všechny vděčné vzpomínky křesťana, i když se dívá i na sto let zpět. Dozadu vděčnost, dopředu s poučením z minulosti... A s dostatkem lásky.

Pavel Ruml



Výťah z jednání staršovstva – čtvrtek 4. 10. 2018 v 19:00

- **Pobožnost**
 - Uctění památky zesnulého br. Pavla Smetany, bývalého synodního seniora
 - 25. 11. 15:00 hod. instalace M. Trgalové za účasti br. seniora
- **Finanční záležitosti** - T. Černohorský
 - seniorátní revize proběhla bez problémů
 - celocírkevní sbírka na JTD – 28.10.
 - po dokončení oprav v kancelářích “den otevřených dveří” pro sbor a při té příležitosti
 - budeme informovat o tzv. Stavebním fondu
 - příprava letošní volby části presbyterů – 4. 11.
- **Diakonie Stodůlky** - doporučen grant podávaný střediskem Diakonie Praha
- **Křesťanská služba** - schůzka příští neděli i se s. Trgalovou
- **Hospodářské záležitosti** - instalován nábytek do kanceláře – díky br. Molnárovi, Petříčkovi, Rumlovi, Volnému
- **Z došlé a odeslané pošty**
 - dopis M. Světlíka staršovstvu – vzat na vědomí, odpověděl br. farář

- podněty K. Řežábka (placení Souterrainu, zápisy staršovstva) – neměnit, odpoví J. Mašek
- svolání konventu na 10. 11. – připomenutí delegátů, žádný podnět nepodáváme
- další pokyny SR ohledně GDPR – bude řešit až nové staršovstvo
- nabídka výuky náboženství do školy v Suchdole – 5 přihlášených/l odhlášen - pátek 13:30 hod.
- dopis faráře členům a přátelům sboru – rekapitulace událostí z l. pololetí
- **Další úkoly, různé**
 - informace o oslavách výročí ČCE v Pardubicích
 - 3. 11. setkání učitelů NŠ v Brně 3.11.2018 - cestovné zaplatí sbor
 - možnost čerpání potravin z potravinové banky pro sborové akce ?
 - koncert Syringy u nás, možno 7.- 9. 12.
 - Evanswing. – odpolední koncert 11. 11.
- **Aktivity farářů: s. farářka**
 - 10.-11. 10. Úvod do pastoračního semináře vikářů
 - seminář supervizorů ČCE 4.11- 6. 11. Běleč
- **br. farář**
 - PO ekum. – září – s gen. sekr ČBK Příbylem; listopad – syn. sen. Ženatý
 - seminář supervizorů ČCE 4. 11- 6. 11. Běleč
 - účast na panelu k 25. výročí obnovení ECAV (slovenská lut.) v ČR
 - přednáška pro EA 8.10.

Slovo ke 100 letům republiky (dopis Synodní rady)

Vznik Českobratrské církve evangelické je spjat se vznikem Československé republiky. Ta souvislost není nahodilá. Čeští evangelíci se tím nejen chopili příležitosti ke svému osamostatnění, nýbrž se také přihlásili k odpovědnosti za nově se utvářející demokratickou společnost.

V uplynulých 100 letech jsme tento odkaz někdy ztráceli ze zřetele, jindy zas nově objevovali a naplňovali. V současné době změn ve společnosti i v církvi je třeba si tuto odpovědnost připomínat.

Demokracie není samozřejmostí. Není ani jen formálním zřízením, nýbrž vztahem k druhým lidem a k okolnímu světu. Svoboda v demokracii znamená nejen názor mít a projevat, nýbrž hledat v rozhovoru obecné dobro, nad výmě-

nou názorů a postojů ctít kritérium pravdy a vždy mít ohled na slabé.

Naším národním zájmem není sebestředná uzavřenost, nepřátelská k okolí, nýbrž přátelství a spolupráce se všemi, kdo respektují lidskou důstojnost a práva a usilují o spravedlnost a pokoj.

Čerpejme inspiraci a sílu z Kristova evangelia a za naši republiku a její obyvatele se modleme.

Daniel Ženatý
synodní senior

Vladimír Zikmund
synodní kurátor

Pavel Pokorný
první náměstek synodního seniora

Jiří Schneider
první náměstek synodního kurátora

Ondřej Titěra
druhý náměstek synodního seniora

Eva Zadražilová
druhá náměstkyně synodního kurátora

100. výročí konce 1. světové války

Milí přátelé,

11. listopadu 1918 skončila strašná 1. světová válka.

Tuto událost nám připomínají, kromě jiného, i pomníky a památníky v mnoha našich obcích. Těší nás, že někde, ve spolupráci s ekumenou a místní samosprávou, připravujete shromáždění právě u těchto pomníků a památníků. I tak můžeme připomenout jména i krutý úděl těch, kdo ve válce či válkách trpěli. Můžeme se společně modlit za pokoj pro nás, i pro ty, které válka sužuje dnes.

Rádi bychom vás upozornili na dokument k tomuto výročí. Na svém valném shromáždění v Basileji jej letos v září přijalo Společenství evangelických církví v Evropě.

Dokument překládáme do češtiny, nejpozději do konce října vám jej zašleme. V angličtině či němčině jej můžete číst již nyní na <https://cpce-assembly.eu/> v sekci Dokumenty.

Za synodní radu zdraví

Daniel Ženatý, synodní senior

Ohlédnutí za oslavami 100 let ČCE v Pardubicích

Úplný program oslav 100. výročí vzniku Českobratrské církve evangelické v Pardubicích ve dnech 27. - 30. 9. 2018 pod heslem „Radujme se vždy společně“ najdou zájemci na adrese: <https://www.100letcce.cz/ke-stazeni/programova-brozu->

ra-k-tisku-a4/, všechny dokumenty ke stažení na adrese: <https://www.100letcce.cz/ke-stazeni/> a mnoho zajímavostí na adrese: <https://www.100letcce.cz/>. Například rozhovory, fotografie z Pardubic, pozvání na různé další výroční slavnosti, témata z historie, a další zajímavé informace z minulosti naší církve i z její současnosti.

Oslavy probíhaly současně se sjezdem mládeže, který také začal ve čtvrtek večer a trval do nedělního poledne, a to na více místech, takže někdy bylo opravdu těžké se rozhodnout, kterému programu dát přednost a kam jít. Ve velkém **kulturním domě IDEON** v hlavním sále, ve sjezdovém kině, v klubovně, v přednáškovém sále a v diskusním sále. V sobotu na **Pernštýnském náměstí** pod širým nebem (přálo nám počasí), kde byl nabitý a pestrý program se spoustou hudby, v podání celkem sedmi souborů, od devíti hodin ráno do desíti hodin večer, včetně dopoledních dvouhodinových slavnostních bohoslužeb s vysluhovááním Večeře Páně, od čtvrtka do soboty v **kostele ČCE**, v sobotu v **krajské knihovně** a na malém pódiu v **Bubeníkových sadech**.

Počty účastníků se ani neodvažují odhadnout, ale všude bylo „nabito“. Církev žije, a i když „do té lodičky leckde pořádně teče“, plaví se z milosti Boží již dva tisíce let a ani v nejmenším nepochybují o tom, že se bude plavit dál. V Pardubicích jsme to měli všichni názorně před očima.

Z bohatého programu zmíním jenom několik zážitků: V pátek ráno mne nesmírně zaujala přednáška Tabity Landové (mimochodem neteře manželů Hudcových), docentky Evangelické teologické fakulty UK, na téma „Znovuzrození obrazů: biblická imaginace jako zdroj nového v evangelické bohoslužbě“, důkladně zakotvená ve starozákonních obrazech, jak nám je podávají například žalmy a odvážně a nově uchopující téma role výtvarného umění v evangelické tradici. V pátek odpoledne přednesl docent Jindřich Halama, vedoucí katedry teologické etiky na ETF UK, vynikající a především mladým publikem nadšeně přijatou přednášku „Láska vydrží, ať se děje cokoli, třeba i sexuální revoluce“. Magdalena Trgalová moderovala v sobotu odpoledne panelovou diskusi o budoucnosti církve. Sjezdové kino promítalo opakovaně sedm filmů, od krátkých až po více než hodinový. Hudby i zpěvu bylo hodně, kromě společného zpívání (Taizé, Svítá, ranní chvály), v pátek večer koncert skupiny „Tygroo“, v sobotu odpoledne koncert duchovní hudby pěveckého souboru ECHO a oratorium „Kázání na hoře“. Nejvíce hudebních souborů a skupin jsme však slyšeli při hlavním sobotním programu na Pernštýnském náměstí. Jenom je vyjmenuji: žesťový soubor „Consonare“, pěvecký sbor ECHO, doprovázející dopolední bohoslužby, skupina „Let's go“ zpívající černošské spirituály, skupina „Abakuk“ chrudimského seniorátu (kam Pardubice patří), vedená Pavlem Junem (nikdy nezapomenu na jejich

večerní vystoupení na posledním synodu naší církve v květnu tohoto roku v Litomyšli na Zámeckém návrší alias Olivetské hoře), koncert skupiny BomBardák nejenom pro děti, podvečerní jazzový koncert skupiny „Noční optika“ a večerní koncert skupiny „Svatopluk“ za osobní účasti Sváti Karáska. A to jsem nezmínil programy pro děti, jako byly např. biblické, výtvarné a dramatické dílny, divadelní inscenace, atd. Umění má v naší církvi už své pevné místo.

Nejsilnějším zážitkem byly ovšem dvojí bohoslužby s vysluhováním Večeře Páně - sobotní na nabitém Pernštýnském náměstí, vedené synodním seniorem Danielem Ženatým za spoluúčasti Synodní rady a hudebního doprovodu L. Moravetze a pěveckého sboru ECHO ze Zlína, a instrumentalistů z Konzervatoře Evangelické akademie v Olomouci, které řídil dirigent Joel Hána, kdy se vysluhovalo na dvanácti místech po celém náměstí u malých stolků, označených bílými deštníky, bohoslužby přenášené mimochodem Českou televizí, a nedělní závěrečné bohoslužby v hlavním sále kulturního domu IDEON, vedené Ludmilou Mikšíkovou, farárkou sboru ve Strmilově, s kázáním Martina Bánociho, faráře sboru v Teplicích. Hudební doprovod obstarali účastníci letošního ročníku pravidelného letního bigbeatového kurzu v Křížlicích pro vedením Filipa Boháče, faráře sboru v Opatově. Ještě nikdy jsem nezažil bohoslužby, při kterých by se podávalo víno současně z patnácti kalichů, pochopitelně vypůjčených z okolních sborů chrudimského seniorátu.

Žádný program ovšem nemůže zahrnout spoustu setkání a rozhovorů „starých známých“, se kterými jsme se v některých případech neviděli dlouhá léta. Vzpomínky na biblické kurzy, letní brigády mládeže a další akce, vesměs v minulém století. Někteří účastníci oslav slouží v církvi již déle, než polovinu z oněch sta let, za kterými jsme se společně ohlíželi.

A ještě úplně praktickou poznámku na konec: spali jsme na internátě střední průmyslové školy a jedli ve školní jídelně - obojí jsme si díky Ústřední církevní kanceláři předplatili po internetu předem. I toto prostředí mi připomnělo - vedle probíhajícího sjezdu (nejenom) evangelické mládeže - můj oblíbený citát, jehož autorem je J. W. Goethe: „Mládí je stav mysli“. Naše církev, jedna z větví církve Kristovy, je mladá - je jí teprve sto let. Co je to proti věčnosti?

Daniel Heller

RADUJME SE VŽDY SPOLEČNĚ

Sjezd (nejen) evangelické mládeže 2018 (Pardubice, 27.-30. 9. 2018)

Protože mě neodkladné záležitosti zdržely v Praze téměř celý čtvrtek, dostala

jsem se do Pardubic až večerním vlakem a mohla si tak užít atmosféru nočního města. Když jsem konečně dorazila na místo a viděla tváře všech svých přátel z Moravy, byla jsem ráda, že i letos – přes kratičké zaváhání, že už jsem přeci na Sjezd stará – jsem se sem vydala.

Ale čím byl letošní Sjezd ve městě vonícím perníkem výjimečný? Tentokrát se nejednalo pouze o mládežnický Sjezd, ale slavilo se společně 100. let od založení ČCE.

Město bylo prostoupeno krásnou podzimní atmosférou a procházky kolem řeky, které jsme mezi programem s Kájou podnikly, jako by nám chtěly připomenout, že je stále za co děkovat. Nažloutlé, spadané listí nám křupal pod nohama, líné sluneční paprsky tancovaly na zčeřeně vodě, kde se pod hladinou slunily malé rybky. Barevné koruny stromů zpívaly svoji píseň ve větru a člověk cítil ten klid. Krásný a ničím nerušený, boží klid.

Program byl letos tak plný, že jsme se častokrát ani nemohli rozhodnout, kam se vydat. Od diskuzí, přednášek, dílen, videí, až po divadla, koncerty, nebo čtení a výklad zajímavých pasáží z Bible. Bylo zajímavé vidět všechny věkové kategorie dohromady, diskutující o otázkách víry společně. Mladí nasávali životní zkušenosti od starší generace a naopak jí předávali nové pohledy a názory na problémy dnešního světa a to, jak vnímají víru mladí.

Nesmíme také zapomenout na sport. Že je dnešní mládež líná? Ale kdepak. Kdybyste viděli kluky, jak se proháněli na hřišti při volejbale, radující se z každého bodu jako malé děti. Nebo fotbalisty mladší generace s radostí v očích – hned byste se k nim chtěli přidat.

V sobotu dopoledne proběhla společná bohoslužba na náměstí, které pod nápořem účastníků téměř praskalo ve švech. Večeře páně se musela vysluhovat na 11 místech, ale díky ohleduplnosti všech zúčastněných to by velkolepý zážitek. Potom až do večera bylo pódium obsazeno kapelami i jiným programem a ve stánkách po stranách si mohl člověk zakoupit církevní literaturu nebo se podívat na práci diakonií. Potkala jsem mnoho známých tváří, počínaje našim farářem Pavlem až po naše bývalé faráře Abigail a Petra.

Večery se trávily s kytarou a Svítákem v jedné ze škol, kde se někdy zpívalo až do ranních hodin. A ti, co nebyli ze zpěvu již zcela ochraptělí, probírali, co je kde nového. No, o zábavu bylo stále postaráno. No vždyť, jak už napovídá téma Sjezdu, Radujme se vždy společně. Protože radovat se sám, to je vlastně pěkná nuda.

Vše má ale taky svůj konec. Po nedělních bohoslužbách nastalo loučení, dobíhání vlaků a naděje, že příští Sjezd se alespoň z půlky vydaří tak, jako ten letošní.

Bohoslužby k 100. výročí sjednocení ČCE

(Pardubice, Pernštýnské náměstí, 29. září 2018; 10:00)

V evangeliu podle Matouše, 6 kapitole od verše 31 čteme Ježíšova slova:

Nemějte tedy starost a neříkejte: Co budeme jíst? Co budeme pít? Co si budeme oblékat? Po tom všem se shánějí pohané. Váš nebeský Otec přece ví, že to všechno potřebujete. Hleďte především jeho království a spravedlnost, a všechno ostatní vám bude přidáno. Nedělejte si tedy starost o zítřek; zítřek bude mít své starosti. Každý den má dost vlastního trápení.

Dvě církve, Helvetská a Augšburská, - taky můžeme povědět - kalvínská a lutherská, se před sto lety spojily v jednu - Českobratrskou církev evangelickou.

Byl to odvážný čin. Vždyť každá z nich už měla téměř 140 let život za sebou. Co si od spojení slibovaly? Naplnilo se to, v co doufaly?

Něco ano, něco ne. Tak třeba:

Nenaplnily se představy, že český národ je svými geny více než ostatní národy nakloněn čisté víře v Boha, demokracii, otevřen sociálním otázkám. Tato tehdejší představa zní dnes jako hořká ironie, vidíte. Vždyť od nás směřuje k ostatním zemím Evropy více uzavřenosti než vstřícnosti, více informací o tom, co nepřijímáme, s čím nesouhlasíme, než ochoty spěchat ostatním pomoci.

Naplnily se představy, že budeme církví ryze českou. V té církvi se před rokem 1918 mluvilo česky, německy, polsky, od Bodamského jezera, přes jižní Tiroly a Slezsko, přes Lvov, Halič až do Bukoviny... Je-li tato změna k lepšímu, nechám na vás.

Nenaplnily se představy o nepřekročitelné hrázi mezi evangelíky a katolíky. Bohu díky. Vzájemné vztahy mezi námi jsou nesrovnatelně lepší, než byly v minulosti.

Naplnila se touha, abychom nepropadli přílišné zahleděnosti sami do sebe. Ty dvě církve byly tenkrát obdivuhodné v tom, že překonaly svůj konfesionalismus, tedy přílišné zahledění do své, a jen a jen své církve. Stále, i dnes umíme být vůči své církvi kritičtí, nechceme se stát ghetem, a opravdu si nemyslíme, že jsme lepší, než ostatní.

K tomu času, který je za námi, patří věrnost mnoha sester a bratří Božímu slovu a statečnost mnohých, zvláště v čase obou krutých totalit.

Patří však k němu i vyznání vlastní nevěrnosti vůči Bohu a jeho slovu. Je nám líto, že mnozí pro svou víru trpěli nevinně, ve vězeních, trpěli zákazem přístupu ke vzdělání, šikanou a ponižováním kvůli své víře. ... Bože, pokorně prosíme,

odpušť nám, že jsme se příliš často báli více lidí, než tebe.

K bohatství naší církve v oněch sto letech patří lidé vzdělaní, na fakultě, ve sborech, lidé oddaní Kristu a Bibli. K našemu bohatství patří také všechny modlitby, všechna smíření, všechna odpuštění pod dotekem Kristovy milosti, všechna láska projevená službou, projevená Diakonií, projevená vzděláváním.

K bohatství naší církve patří dar živých vztahů k církvím doma, i k církvím v Evropě, i za oceánem. Jsme za ně velmi vděční, posilují nás.

Dost minulosti. Současnost.

Současně, dnes na tomto místě, rádi vyznáváme, že jsme od své církve mnoho přijali, a že ji máme rádi!

A hledáme. Hledáme dnes, stejně jako ti před námi, jak žít podle Božího slova.

Ježíš vyzve - hledejte. Tedy – přátelé – výzva k hledání znamená, že nás ještě něco čeká! Ještě nejsme u konce. Hledejme lásku, tužme po spravedlnosti, přijímejme Krista a jeho dary. Přijímejme ho v těch, kdo žijí s námi, přijímejme ho v těch, kdo hledají pomoc. Ať k nám přicházejí z důvěrné blízkosti, nebo neznámé dálky.

Takové hledání život tvoří, a vrchovatě jej naplňuje. Když tak činíme, když lásku přijímáme, a když lásku vydáváme, můžeme pak vyznat – často ke svému vlastnímu překvapení - něco jsem našel, Bože, a jsem na světě fakt moc rád... Nebo to vyznat jinak – ty jsi mne našel Bože, jsi mi blízko, nějak to cítím, a jsem za to tak vděčný, že to popsat neumím.

Hledejme jak být s Kristem. Číhají na nás mnohé těžké situace. Náhle, nečekaně a hlasitěji než dříve, se uvnitř církve Kristovy po celé této krásné planetě ozývají hlasy, které vyzývají ke spolehnutí se na osvědčené cesty, ke spolehnutí se na již dosažené jistoty. Zatímco mnozí, já se k nim přidávám, proti tomu namítají – ale, Kristus přece vyzývá - hledejte, tlučte, prostě - držte se mne, pojd'te se mnou a za mnou, a nelpěte na tom, čeho jste již dosáhli. Nestarejte se o to. K čemu vám to, přátelé milí, ostatně, jednou bude?

Zaznívají hlasy, že je lepší se uzavřít s tím, čeho jsme už dosáhli a chránit to pro sebe. Že to je dnes důležitější, než hledat, jak pomoci těm, kdo jsou hladoví, žízňiví, na cestách, naří, nemocní, ve vězení... Každý osobně se rozhodujeme. Komu věřit? Koho se držet? Ježíš říká – hledejte. To znamená, ještě vás něco čeká, není třeba pět na současném, to příští, to příští je lepší.

Do myslí a srdcí lidí u nás i na mnoha místech Evropy a světa se loudí strach. Nemá cenu nikomu něco vyčítat. Nemá cenu nic zlehčovat, natož se někomu snad posmívat. Tím se strach jen utvrdí, a své pozice posílí. Věříme přece, že strach

účinně likviduje láska. Ta tvoří důvěru, poskytuje bezpečí, přináší naději.

Vše se nakonec milí přátelé točí kolem dostatku lásky v tomto světě. Přijímejme ji od Boha i od lidí, žijme ji, rozdávejme ji. Na tom záleží.

Čiňme to každý tak dlouho, dokud smíme být na tomto krásném světě.

A církev Kristova, ať se jmenuje tak či onak, ať tak činí tak dlouho, dokud Kristus podruhé nepřijde. Sto let sem, sto let tam. Amen

Daniel Ženatý

O projektu „Truhlářská“

Dostalo se mi výtek, že sbor není dostatečně a průběžně informován o projektu „Truhlářská“, na kterém se podílí. Uznávám, že to je moje chyba a že mnoho informací neuniklo mimo rámec staršovstva, tak se to teď pokusím napravit.

Připomínám, že vše začalo před pár lety, kdy brněnská památkářka a evangelička Marta Procházková uveřejnila v Kostnických jiskrách článek o svém objevu, že dům v Truhlářské ulici č. 8 je, v téměř nezměněné podobě, místem první toleranční modlitebny v Praze – a tedy předchůdcem všech dnešních pražských sborů. Modlitebna kdysi sloužila společně českým i německým evangelíkům obou vyznání, která byla Tolerančním patentem povolena, augsburského i helvetského. Dnes je dům prázdný a zpustlý, a tak se záhy objevil nápad, pokusit se jej získat pro zřízení „Evangelického muzea“, nebo alespoň pro umístění takto zaměřené trvalé expozice. Z řady lidí, které tato myšlenka nadchla (včetně četných členů našeho sboru), SR jmenovala komisi „Truhlářská“. Dostala za úkol jednak shromáždit dostupné údaje o domu, jednak jednat s vlastníkem objektu, Městskou částí Praha 1. Tento druhý úkol hned v počátcích, a pak až dosud narazil na nepřekonatelné stanovisko úřadu MČ. Argumentuje tím, že má s domem jiné, vlastní plány. Věříme, že dnes, po výměně vedení radnice, se setkáme s přejnějším přístupem.

K jubilejnímu roku 2018 se komise rozhodla přispět propagací modlitebny mezi pražskou evangelickou i širší veřejností a rovněž připomenout i další toleranční památky v okolí Prahy. Za tím účelem byl připraven návrh DaRPu (Diakonického a rozvojového projektu, hrazeného z vyčleněné části restitučních peněz). Pro komplikace s podáním grantu ze strany Synodní rady nebo pražského seniorátu, kterým by to spíše příslušelo, zaštil podání grantu dejvický sbor, a také jej ve výši 89.000 Kč získal – dalších 10.000 Kč představuje požadovaný vklad vlastních prostředků našeho sboru. Moje původní představa, že se na tuto částku složí i další pražské sbory, se nenaplnila, ale podařilo se ji pokrýt sponzorským darem.

Komise, pod křídly dejvického sboru, připravila několik materiálů, zejména

informační letáky a panely (jistě si pamatujete, že jsme českou verzi panelu měli vystavenou po několik předprázdninových týdnů v místnosti JAK) a nověji soubor pohlednic s tolerančními modlitebnami středočeského kraje. Letáky a panely byly představeny na mezinárodní konferenci v Brně, na synodu, při oslavách 100 let ČCE v Pardubicích, v rámci projektu Tripolis, při Noci kostelů u Salvátora, při kratších prezentacích v několika dalších pražských sborech atd.

Jednou z vrcholných akcí projektu byla přednáška Marty Procházkové v Klubu za starou Prahu, která se uskutečnila 15. 10. v Juditině věži a která se velmi vydařila, místnost byla zaplněna do posledního místa. Přednáška zazní ještě jednou u nás v Dejvicích (zde je více prostoru pro lidi z našeho i dalších sborů), a to v rámci Dejvického křesla pro hosta dne 29. 11. 2018. Bohužel, Marta nakonec pro nedostatek času nebude moci přijet, ale poskytla mi svou pečlivě připravenou prezentaci i text přednášky, abych se jí ujal sám. Domluvili jsme se, že ji budu trochu aktualizovat stručnou informací o prvních evangelicích z oblasti dnešní Prahy 6, přihlášených po Tolerančním patentu do sboru v Truhlářské ulici po Tolerančním patentu.

Jan Mašek

Noticka

15.10.2018 uspořádal Klub za starou Prahu přednášku Mgr. Marty Procházkové, Neznámá toleranční modlitebna v Truhlářské 8, v Praze 1. Sešli se zde členové klubu, historikové, členové Spolku přátel Petrské čtvrti, evangelíci z Dejvic, Sřešovic a další informovaní zájemci. Zejména potěšila účast mladého zástupce (p. Kučery) z nově se tvořící koalice na Praze 1, ochotného naslouchat přáním občanů. Praha 1 je vlastníkem nemovitosti a zatím se s ní nedařilo domluvit jakoukoliv součinnost.

V evangelické církvi je mnoho schopných lidí a myslím, že je zapotřebí využít všech, kteří mohou pomoci s myšlenkou vytvořit oázu klidu a usebrání se v rušném městě. Církve by preferovala využít modlitebnu po rekonstrukci jako evangelické muzeum. Pražští radní jeden čas uvažovali o využití objektu pro děti a mládež, objekt by mohl být tedy multifunkční.

Naštěstí se podařilo zatím pozastavit plány developerů využít historický dům ke komerčním účelům a vedlejší proluku zastavět devítipatrovým bytovým domem s 32 byty (stavět se mělo v r. 2011).

Myslím, že je třeba dále zmobilizovat úsilí a propagovat myšlenku evangelického muzea slovem, obrazem i hudbou (např. benefičními akcemi). Vyhlášíme rok 2019 rokem záchrany toleranční modlitebny v Truhlářské 8.

Držím palce současné komisi z ČCE, která myslím od r. 2014 začala prosazovat záměry naší církve a vytvořila skupinu s jistým cílem a vizí. K tématu „Truhlářská“ se připravuje v Dejvickém sboru speciální Křeslo pro hosta a bude užitečné slyšet i vaše podněty.

Jiří Hlavsa (JiH), foto M. Světlík, Jiří Hlavsa



Z prezentace přednášky Mgr. Marty Procházkové



Současný stav 2018, pohled ze dvora



Zamýšlený plán developerů z roku 2011



Prezentace v Juditině věži

Ještě o legionářích, také v Dejvicích

V zářijovém čísle Souterrainu jsem si přečetl se zájmem příspěvek sestry Jiřiny Muzikářové o její úctyhodné cestě po magistrále, kterou absolvoval před stoletím její dědeček, ruský legionář.

O to víc mě to zajímalo, protože tutéž cestu absolvoval můj tatínek, také ruský legionář. V těchto dnech, kdy se hodně vzpomíná na nejednoduché poměry, za kterých vznikla před 100 lety naše republika, občas listuji v obsáhlém (12tistránkovém) dopisu, který tatínek odeslal od Bajkalu do rodných Dukovan v listopadu r. 1919, tedy v době, kdy naše republika měla za sebou už první rok života a bylo možno takovou korespondenci ze Sibíře do vlasti doručovat.

Tehdy mladý legionářský důstojník (nar. 1894) popisuje náročnou trasu svého pluku od Volhy přes Ural k Bajkalskému jezeru. Z řady jeho zážitků cituji jen jeden, který tatínka, pocházejícího z tradiční moravské katolické rodiny přivedl k evangelíkům: “V Čeljabinsku jsme uvítali našeho prvního ministra vojenství, generála Štefánika, světového učence a demokrata ryzího srdce. Vážím si toho, že mně bylo dopřáno alespoň chvíli ho vidět a u audience poslouchat jeho výroky čistě rozumové a hluboce procítěné. Byla to jedna z nejvýznamnějších chvil v mém životě.” Ano, také z pozdějšího tatínkova vyprávění vím, jak úctyhodná osobnost známého slovenského evangelíka Milana Rastislava Štefánika ovlivnila jeho rozhodnutí působit po návratu z legií na Slovensku a i to, že jsem byl po narození pokřtěn v evangelickém kostele v Třnavě.

Od data napsání citovaného dopisu to trvalo ještě půl roku, než se tatínek dostal přes Vladivostok, Indickým oceánem do svobodné vlasti – vrátil se v květnu r. 1920.

Samozřejmě, že značný počet legionářů našel po návratu do vlasti uplatnění

i v Praze, zvláště pokud pokračovali v aktivitách ve vojenské oblasti. Především v Dejvicích je řada vojenských institucí, při jejichž zakládání byly zkušenosti legionářů žádoucí.

Ve sborníku, vydaném k 80.výročí vzniku kazatelské stanice a 40.výročí založení našeho sboru v Dejvicích se dočteme, že po desetiletí hledání prostor pro naše bohoslužby obstaral legionář, bratr štkp. Miloslav Kovář (předseda kazatelské stanice v letech 1928 - 1942) ve Wuchterlově ulici. Josef Boris Wuchterle byl legionář, plukovník, těžce zraněný u Zborova. Ale i z našich současných sborových prostor se krásně prosklenými okny díváme z jedné strany do ulice , která nese jméno českého historika a prozaika Zikmunda Wintra, ale z druhé strany do ulice, která nese jméno dalšího legionáře, generála Aloise Eliáše, který byl v r. 1942 za odbojovou činnost nacisty popraven ...

Dušan Čurda

Upoutávka

Biblická hodina v televizi. Upozornění na nový pořad televize Noe **Biblická studna. Zamyšlení nad biblickými texty s Petrem Vad'urou a jeho hosty.**

Moderátorem pořadu je Petr Vad'ura, rozhlasový redaktor a autor pořadů s náboženskou tematikou, které si lze poslechnout např. na stanici Vltava a Radi-ožurnál. Ve vydavatelství Vyšehrad publikoval rozhlasové rozhovory s biblisty Janem Hellerem, Janem Sokolem a Jiřím Benešem.

Cílem nového televizního pořadu je „poskytnout divákům prostřednictvím rozhovorů s biblisty, teology a duchovními podněty k přemýšlení o vlastním vztahu k Bohu a ke změně životních postojů." Každý pořad má za základ určitý biblický text, sloužící jako základ rozhovoru. V závěru je ponechán prostor pro případné dotazy diváků.

Hostem úvodního pořadu byl profesor Petr Pokorný, který se zamýšlel nad 24. kapitolou Lukášova evangelia. Dalšími hosty byli například teolog a biblista Jiří Beneš, profesor Pavel Hošek (Epištola Římanům, 1. kap.) nebo Marie Pitterová, převorka komunity sester mnišek v Praze - Lysolajích (Kniha Job).

Pořad bývá uváděn jednou za měsíc. Jednotlivé pořady jsou uloženy v archivu televize Noe a lze se na ně podívat na internetu na adrese **Televize Noe - Biblická studna.**

Stanislava Hřebíčková

Kongo

Po roční přestávce se 21. 10 po bohoslužbách sešla u varhan skupina lidí, kteří

přispívají na podporu dětí v Kongu. Tak se děje již řadu let a dejičtí umožňují 10 dětem školní docházku od základní školy až po maturitu – je to svým způsobem „adopce na dálku“. Náš příspěvek pokrývá školné a nezbytné související výdaje (např. školní uniformy). Zatím co v loňském roce jsme více než měsíc řešili, jak potřebný obnos do Konga doručit (dříve osvědčený bankovní převod nyní nefunguje s poukazem na tamější nestabilitu), letos jsme rovnou použili posláni peněz přes Moneygram a to proběhlo zcela hladce. Školné na ročník 2018-19 bylo řádně zapláceno. Na úhradu školného i na prospěch podporovaných dětí dohlíží Damas Mputu Ikali, příbuzný nám dobře známého Jacquese Moliby. Místo studenta, který odmaturoval v loňském a dvou v letošním roce byli přibrány nové děti na doplnění celkového počtu 10. Jsme rádi, že touto cestou můžeme dětem v Kongu pomáhat, počítáme, že v tom budeme schopni pokračovat i v následujících letech.

Jan Mašek

DANIEL HENYCH (1931 - 2018)

V. SALVÁTORSKÝM VIKÁŘEM A FARÁŘEM V JIČÍNĚ

Krátce po svatbě jsem nastoupil v Praze u Salvátora. Až do té doby tam byli dva faráři, ale staršovstvo rozhodlo, že po odchodu Stanislava Čapka do důchodu tam bude jen jeden farář se dvěma vikáři – jedním pro mateřský sbor a druhým pro kazatelskou stanici v Dejvicích. Dejvicovou vikářkou byla už rok Jana Opočenská Juránková a já jsem tedy měl sloužit v salvátorské části.

Ve společné kanceláři naší kapituly měla stolec ještě sborová sestra Natálie Boháčová. Její dědeček byl ředitelem carského divadla v Petrohradě, během revoluce 1917 však rodina přehla do Švýcarska, odkud pocházela. Také Natálka před rokem 1948 studovala ve Švýcarsku na misijní škole. - Náš šéf Miroslav Krejčí připomínal střízlivého anglického gentlemana, byl vzdělaný a duchaplný. Málokdo v něm hledal mladíka, který se kdysi dal dohola ostříhat kvůli dívce, s níž se později oženil. Vikářům netykal, ale snažil se je co nejlépe „vycepovat“. O všem, co jsem ve sboru dělal, jsem mu musel podávat podrobný raport. Bylo toho dost. Měl jsem především průběžně doplňovat údaje o pohybu členů, aby nezastaraly naše seznamy (členská kartotéka, uliční seznamy pro pastorační, salární kniha, přehledy narozených i počet těch, co do sboru přistoupili a či z něj vystoupili – těch posledních bylo v 50. letech velice mnoho). Dále jsem měl na starosti vyučování náboženství, které se pomalu ze škol převádělo na církevní půdu pod označením „biblické hodiny pro děti“, a schůzky dorostu a mládeže. Tyto skupinky měly sice své vedoucí a program si měli obstarávat sami účastníci večerů, ale téměř pravidelně se někdo omluvil, a to jsem pak musel být v záloze.

Než se narodila Lydinka, chodívala Lída do mládeže a na pravidelné přípravy učitelů nedělní školy. Při nich jsme se sblížili s bystrým MUDr. Adolfem Kocnou, pravnukem židovského rabína, a Martou Kocnovou, asistentkou na katedře bibliotiky na Komenského fakultě.

Hned od začátku jsme měli veliké komplikace s bydlením. Sbor neměl pro víkáře byt, slíbený podnájem nám „vybouchl“, a tak jsme museli ještě dlouho po svatbě bydlet každý v jiném podnájmu. Nakonec nám salvátorský sbor uvolnil domovnickou místnost ve svém činžáku proti kostelu. Tam se však muselo celý den svítit. Proto, když se nám narodila Lydinka, jsme se rozhodli z Prahy odejít. Ta přísná, půldruhého roku trvající „křejčovská škola“ mi však dala mnoho a kázání v salvátorském chrámu mne zbavilo nervozity z velkých prostor.

Kam však jít z Prahy? Nepřicházelo v úvahu, že by Lída někde na sboru zůstala doma a dělala „jen“ paní farářovou. Bylo třeba najít zaměstnání i pro ni. Nakonec jsem se začal ucházet o Jičín.

V Jičíně předtím působil jako farář bývalý katolický katecheta a profesor dívčího gymnázia PhDr. Oldřich Novotný, který přestoupil do ČCE. Přátelil se s mým otcem, byl i otcí a druhé mamince za svědka na svatbě. Už když jsem studoval teologii, říkával: „Ty budeš jednou mým nástupcem!“

Vdova po dr. Novotném byla zároveň majitelkou fary a k ní připojené kaple, které postavil r. 1908 její otec, podnikatel (majitel cihelny) Bohuslav Mareček, syn faráře z Trnávky. Po smrti svého manžela převedla sestra Novotná faru a kapli na sbor a vymínila si jen bezplatné bydlení a zahradu.

Když má dnes nastoupit na sbor nový farář, dávají se do pořádku opotřebované části bytového vybavení, případně se koupí nový sporák. Dříve to tak nebývalo. Jednak byly některé sbory opravdu chudé, jednak za komunistů muselo být každé větší vydání zaneseno do plánovaných investic a odsouhlaseno církevním tajemníkem. Proto většinu prací konali neplacení brigádníci z církve.

Bylo to tak i v Jičíně. Měl jsem nastoupit 1. prosince 1959. Do Jičína jsme dorazili dva dny před mým nástupem. Poněvadž jsme auto neměli, byli jsme rádi, že manželku, naši půlroční dcerku a mne přibrali do své prostorné kabiny vstřícní stěhováci. Při našem příjezdu vyběhly z fary dvě staré sestry, které tam držely uvítací službu. Protože koncem listopadu se už brzy smrákalo, složili autodopravci naše věci částečně na chodbu, částečně na chodníček na dvoře a odkvapili zas do Prahy.

Veliké překvapení nás čekalo, když jsme vstoupili do bytu. Všechna okna byla vysazená a uprostřed budoucího obývacího pokoje zela mělká, ale rozlehlá díra po vytrhaných shnilých parketách. Pospíšili jsme na nádraží a stihli ještě pozdní vlak do dvacet kilometrů vzdálených Hořic, kde žili tehdy naši rodiče z obou stran.

Když jsem se příští den vrátil odtamtud zas na jičínskou faru a setkal se tam již s bratrem kurátorem, všecko mi vysvětlil stručně a jasně: „My jsme to prostě nestihli!“ Kdo by mohl kritizovat dobrovolníky, kteří obětovali zdarma čas a síly.

Vladimír Gráda se stal kurátorem ještě za dr. Novotného a byl to tehdy nejmladší kurátor „na Sióňě“. Když mne přišel uvítat před mým zkušebním kázáním, přinesl s sebou vzduchovku, abychom si mohli po bohoslužbách zastřílet do terče. Svazarmovec, instruktor autoškoly, ale zároveň člověk velmi citlivý. Měl v oblíbě české dějiny, dovedl pohotově promluvit ke shromáždění.

Měl bych se zmínit o zcela mimořádném daru, jehož se mi dostalo po nástupu na jičínský sbor. Hned po prvních bohoslužbách za mnou přišla delegace mladých lidí (dva baptisté, jedna dívka z církve bratrské, jedna katolička a jedna evangelička), jestli by se mohli scházet ve sboru. Samozřejmě jsem měl velikou radost. Zanedlouho k nim přibyli dva luterští teologové ze Slovenska, kteří v Jičíně vojákovali, a dvě zdravotní sestřičky z léčebny v Železnici. Po čase k nám začala dojíždět skupinka děvčat ze zahradnického učiliště v Jičíněvsi. Měli jsme tedy opravdu ekumenické sdružení. Pán Bůh mi dopřál, že jsem po celé své farářské působení měl vždy dosti velké skupiny mládeže, ale jičínská mládež v mých vzpomínkách je bez konkurence.

Už od května 1961 jsem byl jmenován administrátorem hořického sboru – ne jako syn dřívějšího faráře, ale jako nejbližší soused. A tak jsem náhle spravoval dva sbory, vzdálené od sebe 24 kilometrů. V neděli dopoledne jsem se na obou místech střídal s laickými předčiteli kázání a odpoledne jsem jezdil do kazatelských stanic. V Jičíně to vedle Vojic byly Železnice a Tuř, v Hořicích zase Lázně Bělohrad, občas Bohánka – Skála a Rašín. V obou sborech jsem přes týden konal biblické hodiny, konfirmační přípravu, vyučování dětí i schůzky mládeže. - Po více než sedmi letech bylo konečně pak povoleno obsazení hořického sboru farářem Koláčným z Valašska...

(Ze vzpomínek „Koho to může zajímat?“ vybrala líh)

Kandidáti do staršovstva

Na nástěnce v našem sboru se můžete seznámit s medailonky bratří a sester, kteří kandidují ve volbách (4. 11.) do staršovstva. Kandidátka ještě není uzavřena, my informujeme o kandidátech, jejichž jména byla známá v době uzávěrky Souterrainu. Zaměřili jsme se na otázku: Proč kandiduji do staršovstva?

Jan M.: Ve staršovstvu chci dbát na to, aby se dejvický sbor cítil být součástí širší rodiny naší církve a jako velký pražský sbor nezapomínal na pomoc a podporu slabých sborů na periferii.

Dana C.: Chci nadále působit jako spojka mezi střediskem Diakonie Praha a sborem,

zžitkovat své zkušenosti ze sociální práce i dlouhodobého členství ve sboru ČCE.

Jana. C.: Ráda jsem tam, kde mohu pomoci, kde někoho potěším, kde se mohu podílet na díle Páně a náš sbor je nádherná vinice, které Pán dopřává víno výborné, jsem tu s vámi všemi ráda.

Tomáš Č.: Vnímám sbor jako maličkou vinici našeho Pána, kde každý dělník má svoji úlohu. A já spolu se svojí manželkou tvoříme takového jednoho dělníka, který už sice něco udělal, ale ještě nesplnil všechny úkoly.

Wanda D.: Kandidaturu jsem přijala proto, že si vážím nominace a chci dostat důvěře, kterou ve mně dotyčný/dotyčná vložil/a – v praktickém konání pak přispívat k řešení záležitostí světských i duchovních tak, jak je sboru, církvi i každému z mých bratrů a sester v Kristu Duch svatý přináší.

Eva J.: Kandidátku přijímám, abych se z jiného úhlu pohledu více dozvěděla o práci ve sboru a církvi (i o sobě) a zároveň s něčím vypomohla.

Daniel M.: Kandiduji, protože se chci svou prací podílet na Božím díle, které - věřím - náš sbor koná a protože sbor je mým druhým domovem (a to doslova, neboť bydlím zde v domě ☺).

Nad'a S.: Můj táta byl evangelický farář, tak snad budu ještě nějak platná ve sboru. Takže když jsem si dala na jednu stranu argumenty pro a na druhou proti kandidatuře, těch proti bylo méně.

Judith S.: Je pro mne důležité, aby se děti ve sboru cítili dobře a měli tu partu, která drží pohromadě. Proto ráda podpořím různé aktivity pro naše děti.

Pavel G.

Marcela Ř.

Kryštof S.

Ordinace nových kazatelů 21. října v Ústí n. L.





V neděli 21. 10. se v ústeckém Červeném kostele konala slavnostní instalace letošních absolventů vikariátu. Byla ve dvojím smyslu výjimečná a radostná. Za prvé proto, že v letošním roce ukončilo vikariát a nastoupilo do služby ve sborech osm nových farářů a farářek, to je oproti jiným létům hodně. Jde o Martina Bánočiho (farář v Teplicích), Alžbětu Hanychovou (Horní Počernice), Jana Hrudku (Telecí), Tomáše Juna (Ústí n. L.), Ivu Květoňovou (Brněnský seniorát), Jana Lavického (Kláster n. Dědinou), Jana Mikschika (Krouna) a Annu Peltanovou (Vanovice). A za druhé proto, a tomu jsem zejména rád, že se našel odvážný mladý muž, který se – zdá se úspěšně – ujal práce v Ústí n. L., nad kterým už synod pomalu lámal hůl. Připomínám, že náš sbor (a také střešovický) má nad Ústím svým způsobem patronát.

Není divu, že to byla velká sláva. Červený kostel, ve kterém před pár lety bývalo lidí sotva do první řady, praskal ve švech, hosté museli i stát vzadu a po stranách. Slavnosti se účastnilo přes 30 farářů v talárech z nejrůznějších koutů republiky a odhadem asi dalších 250 lidí. Bohoslužbu vedl br. synodní senior Ženatý. Po skončení všechny čekalo – jak jinak – bohaté pohoštění v kostele a pak ještě na faře.

Co říci na závěr? Přejme Tomášovi Junovi, ať vydrží a jeho práce přinese požehnání nejen ústeckému sboru.

Jan Mašek, foto od P. Rumla

Instalace sestry Magdaleny Trgalové – 2. farářky dejvického sboru – a slib nově zvolených členů staršovstva 25. 11. 2018 v 15:00 hod.

Naši pěvci zpívají 11. 11. při bohoslužbách a komorní sestava ještě 25. 11. na instalaci Magdaleny Trgalové.

Připomínáme ještě koncert Evangswingu 11. 11. v 17:00 v modlitebně.

Kalendář na listopad 2018

Bohoslužby ve sboru - neděle 9:30	4. 11. s VP 11. 11. 18. 11. 25. 11. s VP 2. 12. s VP	Pavel Ruml, volba staršovstva Magdaléna Trgalová, Naši pěvci Martin Prudký Pavel Ruml, bohoslužby s dětmi Pavel Ruml, 1. adventní, Naši Pěvci
Biblická hodina	úterý 17:30 hod.	
Děti	maminky s dětmi: 7. 11. v 9:30 děti - každý čtvrtek od 17 hodin	
Konfirmandi	pátek 15 hodin	
Nedělníci	18. 11. (vždy 3. neděli v měsíci, po bohoslužbách)	
X-cátníci	13. 11. v 19. hodin	
Naši pěvci	středa 18:30	
Křesťan. služba	až 9. prosince	
Hodina pohybu	sledujte ohlášky	
Klub poznávání	8. 11. v 9:30 – P. Prosek pohovoří o dr. A. Boháčovi	
Křeslo pro hosta	29. 11. v 19:00 hod. viz O projektu „Truhlářská“	
Staršovstvo	8. 11. v 19:00 hod.	
Zpívání - Stodůlky	každý pátek v 9:15	

Uzávěrka příštího čísla Souterrainu je 18. 11. 2018.

Prosincové číslo vyjde 25. 11. 2018



SOUTERRAIN - sborový zpravodaj. Založen v Dejvicích v dubnu 1992. Vychází pravidelně poslední neděli předcházejícího měsíce.

Adresa redakce:

Mgr. E. Henychová, Radčína 12, 161 00 Praha 6 - Liboc
tel.: 222 360 437, henychova@atlas.cz

Adresa sboru:

Farní sbor ČCE v Praze - Dejvicích, Dr. Z. Wintra 15, 160 00 Praha 6
tel.: 739 373 924 (Pavel Ruml)

tel.: 739 246 347 (Marta Študentová)

<http://dejvice.evangnet.cz>, dejvice@evangnet.cz, č. ú. 2400319773/2010